

НАЦІОНАЛЬНЕ
АНТИКОРУПЦІЙНЕ
БЮРО УКРАЇНИ

ЗНЕШКОДИТИ ТА ЗАПОБІГТИ

Київ, 2017

ЗМІСТ

- СПИСОК СКОРОЧЕНЬ.....3
- ПРО БЮРО.....4
- РОЗСЛІДУВАННЯ НАБУ.....20
- НАБУ І ВИ.....47
- ЧАСТІ ПИТАННЯ.....59

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- АРК — Автономна Республіка Крим
- ВАТ — Відкрите акціонерне товариство
- ВРУ — Верховна Рада України
- ГПУ — Генеральна прокуратура України
- ДБР — Державне бюро розслідувань
- ДП — Державне підприємство
- ДСБУ — Державна спеціалізована бюджетна установа
- ДФС — Державна фіскальна служба України
- ЄРДР — Єдиний реєстр досудових розслідувань
- ЗСУ — Збройні сили України
- КК — Кримінальний кодекс України
- КМ — Кабінет Міністрів України
- КПК — Кримінальний процесуальний кодекс України
- НАБУ — Національне антикорупційне бюро України
- НАЗК — Національне агентство з питань запобігання корупції
- НАК — Національна акціонерна компанія
- ООН — Організація Об'єднаних Націй
- ПАТ — Публічне акціонерне товариство
- ПрАТ — Приватне акціонерне товариство
- РГК — Рада громадського контролю при НАБУ
- РНБО — Рада національної безпеки і оборони України
- САП — Спеціалізована антикорупційна прокуратура
- СБУ — Служба безпеки України
- ФОП — Фізична особа – підприємець
- ХК — Холдингова компанія

ПРО БЮРО

**ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ, СТРУКТУРА, ОСОБЛИВОСТІ,
ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО
АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ**

Що таке НАБУ?

- **Національне антикорупційне бюро України** – незалежний аполітичний правоохоронний орган, що протидіє корупційним правопорушенням у вищих ешелонах влади.
- Це абсолютно новий орган у правоохоронній системі України, створений після Революції Гідності для очищення влади від корупції заради побудови і розвитку успішного суспільства та ефективної держави.
- Початок роботи НАБУ був однією з вимог міжнародних партнерів на шляху України до європейської інтеграції.

Історія становлення

Унікальність

- Єдиний правоохоронний орган, створений з нуля в незалежній Україні
- Усі призначення на посади відбуваються на конкурсній основі
- При НАБУ працює Рада громадського контролю, яка обирається раз на рік на засадах відкритого конкурсу шляхом інтернет-голосування
- Посада детектива є новою для України та поєднує функції оперативного працівника та слідчого
- У структурі НАБУ створено Управління аналітики та обробки інформації, аналогів якому в Україні немає
- Аналітики, як і детективи, мають доступ та використовують у роботі понад 100 основних державних реєстрів та баз даних
- Вже через 8 місяців з моменту створення Бюро було розпочато перші розслідування
- Безпрецедентна підтримка з боку міжнародних партнерів
- Акцент на інноваційні технології в розслідуванні

НАБУ – унікальний, але не єдиний орган, що займається боротьбою з корупцією. З іншими державними органами, залученими до протидії корупції, ви можете ознайомитися нижче:

Органи, які формують антикорупційну політику:

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК): +

контроль за дотриманням антикорупційних обмежень і вимог (конфлікти інтересів, подарунки, сумісництво тощо); складання адміністративних протоколів; контроль за фінансами політичних партій; моніторинг способу життя чиновників; захист викривачів; формування та реалізація політики, стратегії, звітність; дослідження і навчання

Міністерство юстиції України: +

реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення (буде передано НАЗК); реалізація антикорупційної політики; антикорупційна експертиза; щорічні звіти

Верховна Рада України та профільний комітет Верховної Ради України: +

підготовка рішень парламенту, в тому числі з антикорупційної політики; контрольна функція; антикорупційна експертиза

Національна рада з питань антикорупційної політики: +

консультативно-дорадчий орган при Президентові України; займається формуванням політики

Органи, які розслідують кримінальні корупційні правопорушення:

Національне анти-корупційне бюро України (НАБУ): +

розслідування корупційних злочинів, здійснених високопосадовцями (категорія «А»), суддями, керівниками великих держпідприємств, особами вищого офіцерського складу силових структур, або якщо предмет злочину перевищує 500 прожиткових мін. для працездатних осіб (> 800 тис. грн з 01.01.2017 р.)

Процесуальне керівництво:

Спеціалізована антикорупційна прокуратура

Державне бюро розслідувань (ДБР): -

розслідування всіх (у т.ч. корупційних) злочинів високопосадовців та працівників правоохоронних органів (крім віднесених до підслідності НАБУ), злочинів працівників НАБУ та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, військових злочинів тощо

Процесуальне керівництво:

органи прокуратури

Національна поліція України: +

розслідування дрібних корупційних злочинів, не віднесених до підслідності НАБУ чи ДБР + адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією

Процесуальне керівництво:

органи прокуратури

Інші органи, які залучені до боротьби з корупцією:

Служба безпеки України (СБУ): +

виявлення корупційних злочинів і подальше скерування для розслідування слідчим органам + адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією (до початку діяльності НАЗК)

Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: -

виявлення та управління арештованим і конфіскованим майном за дорученням слідчих (детективів), прокурорів, суддів

+ - працює
- - не працює

Підслідність НАБУ

Детективи НАБУ здійснюють досудове розслідування кримінальних корупційних правопорушень, передбачених відповідними статтями Кримінального кодексу України, якщо злочини вчинені вищими високопосадовцями, або якщо предмет злочину перевищує 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених законом на час вчинення злочину.

Детальна інформація щодо підслідності НАБУ подана на стор. 12-14.

ВАЖЛИВО ЗНАТИ!

Детективи НАБУ розслідують справи про корупційні правопорушення, якщо розслідування цих справ не розпочали до 30.11.2015 інші правоохоронні органи.

ПІДСЛІДНІСТЬ НАБУ

Детективи здійснюють досудове розслідування кримінальних корупційних правопорушень, передбачених статтями Кримінального кодексу України.

Стаття 191

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Стаття 206²

Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації (наприклад, привласнення майна підприємства, установи або організації з використанням підроблених або викрадених документів, печаток, штампів підприємства, установи, організації (може бути однією з форм так званого "рейдерства").

Стаття 209

Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Стаття 210

Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (наприклад, коли бюджетні кошти призначаються для проведення ремонтних робіт на об'єктах соціальної сфери, а фактично використовуються для придбання нових меблів керівнику державного органу за його ж рішенням (мінімум на суму 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених законом на час вчинення злочину (станом на 01.01.2017 становить 800 тис. грн).

Стаття 211

Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону.

Стаття 354

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), (наприклад, надання "хабара" рядовому співробітнику будь-якого державного органу (окрім правоохоронних) за "пришвидшення" оформлення документів або вчинення інших дій на користь "хабародавця").

Стаття 364

Зловживання владою або службовим становищем (наприклад, свідоме порушення закону всупереч інтересам служби з метою отримання для себе або інших осіб матеріальних благ, якщо це спричинило матеріальну шкоду державі на суму, яка в 100 і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян (станом на 01.01.2017 > 80 тис. грн).

Стаття 366¹

Декларування недостовірної інформації (наприклад, зазначення неправдивої інформації в електронній декларації, якщо така інформація відрізняється від достовірної на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених законом на час вчинення злочину (станом на 01.01.2017 становить 386 тис. грн).

Стаття 368

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (наприклад, прийняття пропозиції (усно, письмово або в іншій формі) або безпосереднє одержання службовою особою "хабара").

Стаття 368²

Незаконне збагачення (наприклад, придбання майна, вартість якого не відповідає офіційним доходам особи).

Стаття 369

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (наприклад, пропозиція (усно, письмово або в іншій формі) або безпосереднє надання "хабара" службовій особі).

Стаття 369²

Зловживання впливом (наприклад, обіцянка за певну винагороду незаконно посприяти у вирішенні "проблемних питань" з іншою службовою особою).

Стаття 410

Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

Підслідність НАБУ поширюється на наступних осіб:

Президент України

- повноваження якого припинено
- радники і помічники Президента України

Законодавча влада

- народні депутати України
- радники і помічники Голови Верховної Ради України
- депутати Верховної Ради АРК
- депутати обласної ради
- депутати міської ради міст Києва та Севастополя
- посадові особи місцевого самоврядування, посади яких віднесені до категорії « А »

Виконавча влада

- Прем'єр-міністр України
- радники і помічники Прем'єр-міністра України
- члени Кабінету Міністрів України
- перші заступники і заступники міністрів
- голови районних державних адміністрацій
- державні службовці, посади яких віднесені до категорії « А »
- посадові особи, посади яких прирівняні до категорії « А » посад державної служби
- члени Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення
- члени Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
- члени Антимонопольного комітету України
- Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України
- Голова Фонду державного майна України, його перший заступник та заступники
- члени Центральної виборчої комісії

Державні фінанси

- Голова Національного банку України, перший заступник та заступники
- члени Ради Національного банку України
- посадові особи митної служби, яким присвоєно спеціальне звання державного радника податкових і митних справ III рангу і вище
- посадові особи органів державної податкової служби, яким присвоєно спеціальне звання державного радника податкових і митних справ III рангу і вище
- керівники суб'єктів великого підприємництва, у статутному капіталі яких частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків

Національна безпека

- Секретар РНБО, перший заступник та заступники
- Генеральний прокурор України, заступники і помічники
- прокурори та слідчі ГПУ (крім керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури)
- керівники структурних підрозділів ГПУ
- Прокурор АРК, прокурори міст Києва та Севастополя, областей та їх заступники
- керівники структурних підрозділів прокуратури АРК, міст Києва та Севастополя, областей
- особи вищого начальницького складу органів внутрішніх справ, Державної кримінально-виконавчої служби, органів і підрозділів цивільного захисту
- військовослужбовці вищого офіцерського складу ЗСУ, СБУ, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, Національної гвардії та інших офіційних військових формувань

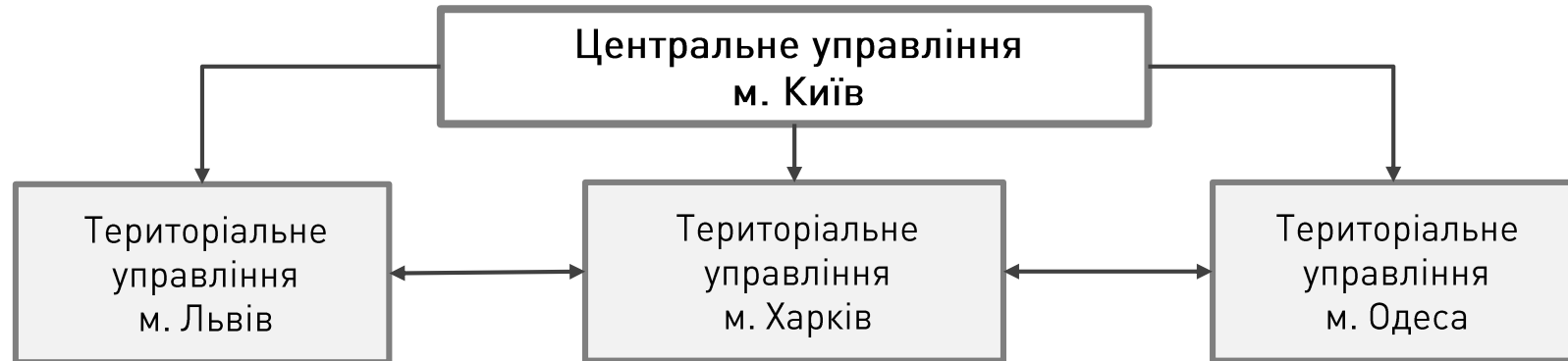

Судова система

- судді Конституційного Суду України
- судді судів загальної юрисдикції
- народні засідателі або присяжні (під час виконання ними своїх функцій)
- Голова, члени, дисциплінарні інспектори Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
- Голова, заступники Голови, секретарі Вищої ради юстиції, інші члени Вищої ради юстиції

інші службові особи державних та правоохоронних органів, військового формування, органу місцевого самоврядування, які здійснили корупційний злочин, розмір предмета якого або завданої ним шкоди дорівнює або перевищує суму п'ятисот прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених законом на час вчинення злочину (на 01.01.2017 становить 800 тис. грн)

Структура НАБУ

До складу Центрального управління входять 16 самостійних структурних підрозділів.

Структура Бюро

ДИРЕКТОР НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО АРТЕМ СИТНИК

Формування штату НАБУ

** станом на 23 лютого 2017 року*

Прозорість та підзвітність

Підконтрольність і підзвітність суспільству та визначеним законом державним органам, відкритість для демократичного цивільного контролю є фундаментальними принципами роботи НАБУ.

У зв'язку з цим Бюро звітує щодо своєї діяльності перед наступними державними та громадськими інституціями:

Президент України
Верховна Рада України
Кабінет Міністрів України

Отримують інформацію від Директора НАБУ щодо основних питань діяльності Національного бюро та його підрозділів, про виконання покладених завдань, додержання законодавства, прав і свобод осіб.

Отримують письмовий звіт про діяльність НАБУ протягом попередніх 6 місяців (щороку не пізніше 10 лютого та 10 серпня).

Комісія
зовнішнього контролю

Щороку проводить незалежну оцінку (аудит) ефективності діяльності НАБУ, його операційної та інституційної незалежності, в тому числі шляхом вибіркового аудиту кримінальних проваджень, у яких здійснювалося та було завершено досудове розслідування.

Рада громадського контролю

(15 осіб від громадськості, обраних
шляхом відкритого конкурсу)

Розглядає звіти та затверджує
свій висновок щодо них.

Обирає зі своїх членів двох
представників до складу
Дисциплінарної комісії НАБУ та
по 3 представники до кожної з
конкурсних комісій.

Заслуховує інформацію про
діяльність, виконання планів і
завдань НАБУ.

Комітет Верховної ради України з питань запобігання і протидії корупції

Контролює діяльність; не рідше
одного разу на рік проводить
відкриті для громадськості
слухання на тему діяльності
НАБУ, виконання ним
покладених на нього завдань,
додержання законодавства, прав
і свобод осіб.

* Крім того, вичерпний перелік інформації щодо діяльності НАБУ ви можете знайти у звітах про роботу Бюро, які публікуються кожні 6 місяців на офіційному сайті nabu.gov.ua у розділі «Про Бюро» – «Звіти про роботу».

РОЗСЛІДУВАННЯ НАБУ

**РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ, ДЕТАЛІ НАЙБІЛЬШ РЕЗОНАНСНИХ СПРАВ,
ЯКІ РОЗСЛІДУЮТЬ ДЕТЕКТИВИ БЮРО**

Розслідування НАБУ

Провадження*

264

Повідомлення про підозру особам

158

Складено обвинувальних актів стосовно осіб

69

Провадження, скеровані до суду

50

Обвинувальні вироки (стосовно 11 осіб)

12

ШКОДА ВІД ЗЛОЧИНІВ 82,9 млрд грн

* всі провадження за виключенням закінчених, направлених за підслідністю, зупинених, приєднаних до інших кримінальних проваджень

* станом на 27 січня 2017 року

Відомості про арештовані кошти та майно

Грошові кошти

601, 94 млн грн	80,16 млн дол. США	7,41 млн євро	3170 фунтів стерлінгів
-----------------	--------------------	---------------	------------------------

Інше Майно

Корпоративні права (частки у підприємствах) 	Цінні папери 	Цілісні майнові комплекси
частки у 28 компаніях на загальну суму 5,066 млн грн	75,5 млн дол. США	1
Золото та ювелірні вироби 	Транспортні засоби 	Інша техніка
56 одиниць ювелірних виробів та зливків; 0,79 млн грн на рахунках у дорогоцінних металах (золото)	69 автівок та 2 літаки	228 одиниць сільгосптехніки та комплектуючих

Земля та нерухомість

Земельні ділянки 	Нежитлові приміщення 	Будинки 	Квартири
114	54 + 6 паркомісць та 1 гараж	27	66 + 2 частки в квартирах

* станом на 27 січня 2017 року

Розслідування НАБУ у цифрах

116 млн грн

Повернуто на рахунки державних компаній

З них:

- 35,9 млн грн – на спецрахунок ВАТ «Запоріжжяобленерго»;
- 70 млн грн – на рахунок ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація»;
- 5 млн грн – компенсація збитків ВАТ «Запоріжжяобленерго» за рішенням суду;
- 6 млн грн – компенсація збитків ПАТ «Укргазвидобування».

82,9 млрд грн

Встановлено збитків державі, завданих кримінальними корупційними правопорушеннями, які розслідують у Бюро

583 млн грн

Запобігли розкраданню

З них:

- 480 млн грн – кошти, отримані згідно Кіотського протоколу;
- 50 млн грн – кошти, зекономлені після усунення корупційних чинників на ДП «Укрзалізничпостач»;
- 18 млн грн – кошти ДП «Державний проектний інститут «Запоріжцівільпроект»;
- 35 млн грн – кошти ДП «УПП Укрзалізниці».

Історії успіху

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗА ФАКТОМ ЗАМАХУ НА РОЗТРАТУ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ, ОТРИМАНИХ УКРАЇНОЮ НА ПІДСТАВІ КІОТСЬКОГО ПРОТОКОЛУ

Розпочато у січні 2016 року

Розмір предмету злочину: понад 480 млн грн

Кваліфікація: ч. 1 ст. 205, ч. 2 ст. 15, ч. 5 ст. 191, ч. 1 ст. 366, ч. 2 ст. 382, ч. 4 ст. 358 КК України.

Суть корупційної схеми: Міністерство екології та природних ресурсів України за рахунок коштів, отриманих за Кіотським протоколом, мало профінансувати проект із заміни світильників з лампами розжарювання на світильники на основі LED-технологій на об'єктах соціальної інфраструктури по всій країні.

В результаті змови посадових осіб ДП «Українські екологічні інвестиції», відповідального за організацію тендера, з низкою приватних структур, підрядником обрано маловідоме ТОВ «Агротехбуд», яке мало виконати роботи з переоснащення на умовах 70%-ї передплати. Слідство встановило, що виконувати роботи за проектом злочинці не мали наміру, а отримані кошти планували перерахувати компаніям із ознаками фіктивності.

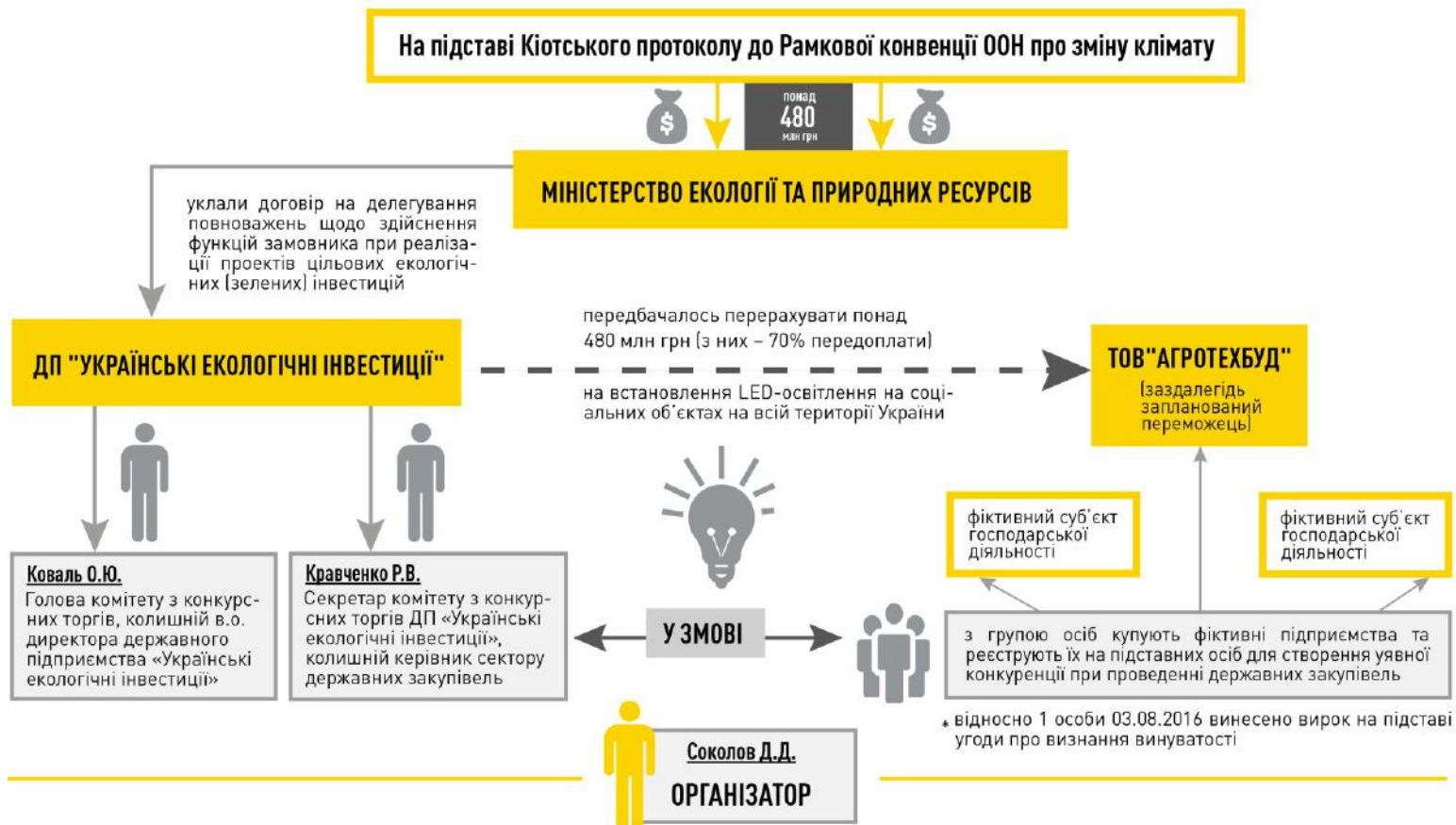
Україні виділені 480 млн грн за схемою «зелених» інвестицій як компенсація продажу одиниць установленної кількості викидів парникових газів від японських компаній згідно з Кіотським протоколом до Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату.

Дії НАБУ: Першого підозрюваного — секретаря комітету з державних закупівель ДП «Українські екологічні інвестиції» — детективи НАБУ затримали 16 травня 2016 року. Згодом затриманий й экс-директор ДП. Усього в замаху на розтрату коштів підозрюють 10 осіб, із яких 2 особи визнали себе винними й уклали угоди зі слідством. 2 особи оголошені в національній розшук та 2 особи - у міжнародний.

РЕЗУЛЬТАТИ:

- Внаслідок оперативних дій детективів НАБУ вдалося запобігти розкраданню 480 млн грн.

СХЕМА ЗАМАХУ НА РОЗТРАТУ "КІОТСЬКИХ КОШТІВ"

13 січня 2016 року детективи НАБУ внесли до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості, кваліфіковані за ч.2 ст.15, ч.5 ст.191 Кримінального кодексу України, за фактом замаху на розтрату державних коштів (480 млн грн), виділених Україні на підставі Кіотського протоколу. Замах відбувся у ДП «Українські екологічні інвестиції», що входить до сфери управління Міністерства екології та природних ресурсів України під час проведення тендерних процедур щодо капітального ремонту шляхом технічного переоснащення світильників з лампами розжарювання на світильники на основі LED-технологій. На причетність до розкрадання державних коштів НАБУ перевіряло всіх учасників тендеру.

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗА ФАКТОМ ЗАВОЛОДІННЯ МАЙНОМ ВАТ "ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО" В ОСОБЛИВО ВЕЛИКОМУ РОЗМІРІ

Розпочато у грудні 2015 року

Розмір предмету злочину: 196 млн.грн

Кваліфікація: ч.5 ст. 191 КК України «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем»

ПАТ «Запоріжжяобленерго» (раніше ВАТ «Запоріжжяобленерго») — входить до трійки найбільших енергопостачальних компаній України. 60,2% акцій належить державі.

Суть корупційної схеми: Всупереч закону великі промислові споживачі, зокрема «Дніпрспецсталь», «Запорізький титано-магнієвий комбінат», розраховуються за поставлену ВАТ «Запоріжжяобленерго» електрику не напряму на спецрахунок постачальника, а через посередника — приватну структуру ПрАТ «ХК «Енергомережа». Сплачені кошти осідають на рахунках «ХК «Енергомережа», яка перераховує ВАТ «Запоріжжяобленерго» менше 1% від вартості поставленої електрики.

Дії НАБУ: НАБУ ініціює визнання недійсними договорів між енергопостачальною компанією, посередником та споживачами (переуступка боргу). Судовий процес триває. Наприкінці червня 2016-го в.о. генерального директора ВАТ «Запоріжжяобленерго» та голові правління ПрАТ «ХК «Енергомережа» повідомлено про підозру у скоєнні злочину. Обидва наразі перебувають у розшуку.

РЕЗУЛЬТАТИ:

- Припинення корупційної схеми на ВАТ «Запоріжжяобленерго»
- Повернення наприкінці квітня 2016-го на рахунок ВАТ «Запоріжжяобленерго» 35,9 млн грн
- Погашення заборгованості ПАТ «Дніпрспецсталь» перед ВАТ «Запоріжжяобленерго» в розмірі 5 млн грн
- Досудове розслідування триває
- Під час розслідування злочину детективи викрили аналогічні схеми на інших енергопостачальних компаніях. Розслідування триває.

СХЕМА ЗАВОЛОДІННЯ КОШТАМИ ЗА УЧАСТІ СЛУЖБОВИХ ОСІБ ВАТ "ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО"

Кримінальне провадження за фактами привласнення державного майна в особливо великих розмірах службовими особами ВАТ «Запоріжжяобленерго», ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», ДП «Запорізький титано-магнієвий комбінат» та ПрАТ «ХК «Енергомережа» було зареєстроване у ЄРДР детективами НАБУ 4 грудня 2015 року. Попередня правова кваліфікація – ч.5 ст. 191 КК України («Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем»). Підставою внесення відомостей до ЄРДР стали публікації журналістських розслідувань, а також власні напрацювання детективів й аналітиків Бюро.

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗА ФАКТОМ РОЗКРАДАННЯ КОШТІВ ПІД ЧАС ВИДОБУВАННЯ ТА ПРОДАЖУ ГАЗУ ЗА ДОГОВОРАМИ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПАТ «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ»

Розпочато у грудні 2015 року

Розмір предмету злочину: близько 3 млрд грн (збитки УГВ — 1,6 млрд грн, решта — несплачена рента до бюджету).

Кваліфікація: ч. 4 ст. 28 ч. 5 ст. 191, ч. 4 ст. 28 ч. 3 ст. 209, ч. 4 ст. 28 ч. 2 ст. 205, ч. 4 ст. 28 ч. 2 ст. 205-1, ч. 4 ст. 28 ч. 2 ст. 366, ч. 4 ст. 28 ч. 2 ст. 364-1, 4.1 ст.388 Кримінального кодексу України.

ПАТ «Укргазвидобування» - найбільший гравець на ринку видобування газу і газового конденсату в Україні. Розробляє родовища нафти й газу у 10 областях України. 100% акцій належить державі.

Суть корупційної схеми: Упродовж січня 2013 - січня 2016 років компанії, які уклали договори про спільну діяльність з УГВ, продавали видобутий газ на товарних біржах за заниженими цінами. Покупцями виступали низка пов'язаних структур, які реалізовували цей газ підприємствам реального сектору економіки за ринковими цінами. Різниця у вартості виводилася на рахунки приватних осіб через фіктивні фірми.

Як встановили детективи, весь ланцюжок посередників, починаючи з учасників договорів про спільну діяльність, закінчуючи переможцями торгів, які реалізовували газ кінцевим споживачам, контролював народний депутат України Олександр Онищенко.

Дії НАБУ: У червні 2016 року детективи НАБУ затримали 12 осіб, причетних до організації «газової схеми». У січні 2017 року заарештовані ще троє: два колишніх заступника голови правління та один з начальників управління ПАТ «УГВ».

Організатору злочинного угруповання народному депутату Олександру Онищенко повідомлено про підозру на початку липня 2016 року після того, як Верховна Рада України проголосувала за позбавлення його депутатської недоторканості. Однак він встиг виїхати за межі країни напередодні голосування в парламенті. Наразі сім підозрюваних визнали себе винними й уклали угоди зі слідством. Стосовно них набули законної сили вироки суду.

РЕЗУЛЬТАТИ:

- У серпні 2016 року Олександра Онищенко оголосили в національний розшук. НАБУ скерувало до Інтерполу всі необхідні документи для оголошення його у міжнародний розшук.
- Договори про спільну діяльність УГВ та компаній, підконтрольних Онищенку, розірвані в судовому порядку завдяки позовній роботі прокурорів САП на підставі матеріалів, зібраних детективами НАБУ. ПАТ "УГВ" вже отримало через суд компенсацію збитків у розмірі 6 млн грн.
- Менш, ніж за півроку з моменту припинення корупційної схеми прибуток компанії перевищив 162 млн грн, що вп'ятеро більше, ніж майже за три роки спільної діяльності держкомпанії зі структурами, підконтрольними О.Онищенку.
- За клопотанням детективів НАБУ заарештовані кошти на банківських рахунках у Латвії, а також майно, що належить підозрюваним у даному кримінальному провадженні на загальну суму 315 млн грн; під час обшуків вилучено готівку в розмірі 600 тис. дол. США.

СХЕМА РОЗКРАДАННЯ КОШТІВ ПІД ЧАС ВИДОБУВАННЯ ТА ПРОДАЖУ ГАЗУ ЗА ДОГОВОРАМИ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПАТ "УКРГАЗВИДОБУВАННЯ"

15 червня 2016 року НАБУ та Спеціалізована антикорупційна прокуратура заявили про викриття організованого злочинного угруповання, що завдало збитків державі у розмірі 3 млрд грн. Слідство вважає, що організатором корупційної схеми є народний депутат Олександр Онищенко, який зараз перебуває у національному розшуку.

РОЗСЛІДУВАННЯ "ГАЗОВОЇ СХЕМИ" ЗА УЧАСТЮ О.ОНИЩЕНКА

слідчі дії

50	200	40	2	1
проведено обшуків	проведено виїмок документів, що містять банківську таємницю	вилучено реєстраційних та податкових справ суб'єктів господарювання	призначено економічних експертиз	призначено товарознавчих експертиз

АРЕШТОВАНЕ МАЙНО

літак, що належить компанії OSTEXPERT LIMITED

грошові кошти, вилучені під час обшуку в будинку та в банківських сейфах, що належать Постному В.М. у розмірі 180 тис. євро, 250 тис. доларів США та близько 28 тис. грн

Активи компанії QUICKSPACE LIMITED в Україні, яка пов'язана з діяльністю Онищенко О.Р. на загальну суму близько 4 047,77 млн гривень, а саме:

облігації внутрішньої державної позики номінальною вартістю 74,63 млн доларів США

грошові кошти на банківських рахунках у розмірі 74,87 млн дол. США та близько 252,181 млн грн

ХРОНОЛОГІЯ РОЗСЛІДУВАНЬ

4 ГРУДНЯ 2015

zareєстровано кримінальне провадження

11 ГРУДНЯ 2015

перший допит свідка з ПАТ "Укргазвидобування"

27 СІЧНЯ 2016

перші обшуки в приміщеннях ТОВ "ХАС", ТОВ "Надра Геоцентр", ТОВ "Карпатнадраінвест"

15 ЧЕРВНЯ 2016

затримано 10 членів створеної О.Онищенкою злочинної організації

16 ЧЕРВНЯ 2016

подання керівника САП Н.Холодницького до ВР про надання згоди на затримання та арешт О.Онищенко

16 ЧЕРВНЯ 2016

затриманим повідомлено про підозру

17-18 ЧЕРВНЯ 2016

затриманим обрано запобіжні заходи

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗА ФАКТОМ РОЗТРАТИ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ ПОСАДОВЦЯМИ ПАТ "ДЕРЖАВНА ПРОДОВОЛЬЧО-ЗЕРНОВА КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНИ"

Розпочато у грудні 2015 року
Розмір предмету злочину: близько 70 млн грн
Кваліфікація: ч.5 ст. 191 КК України «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем»

ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» – найпотужніша державна вертикально-інтегрована компанія в АПК України. 55 філій у 20 регіонах. 100% акцій належить державі.

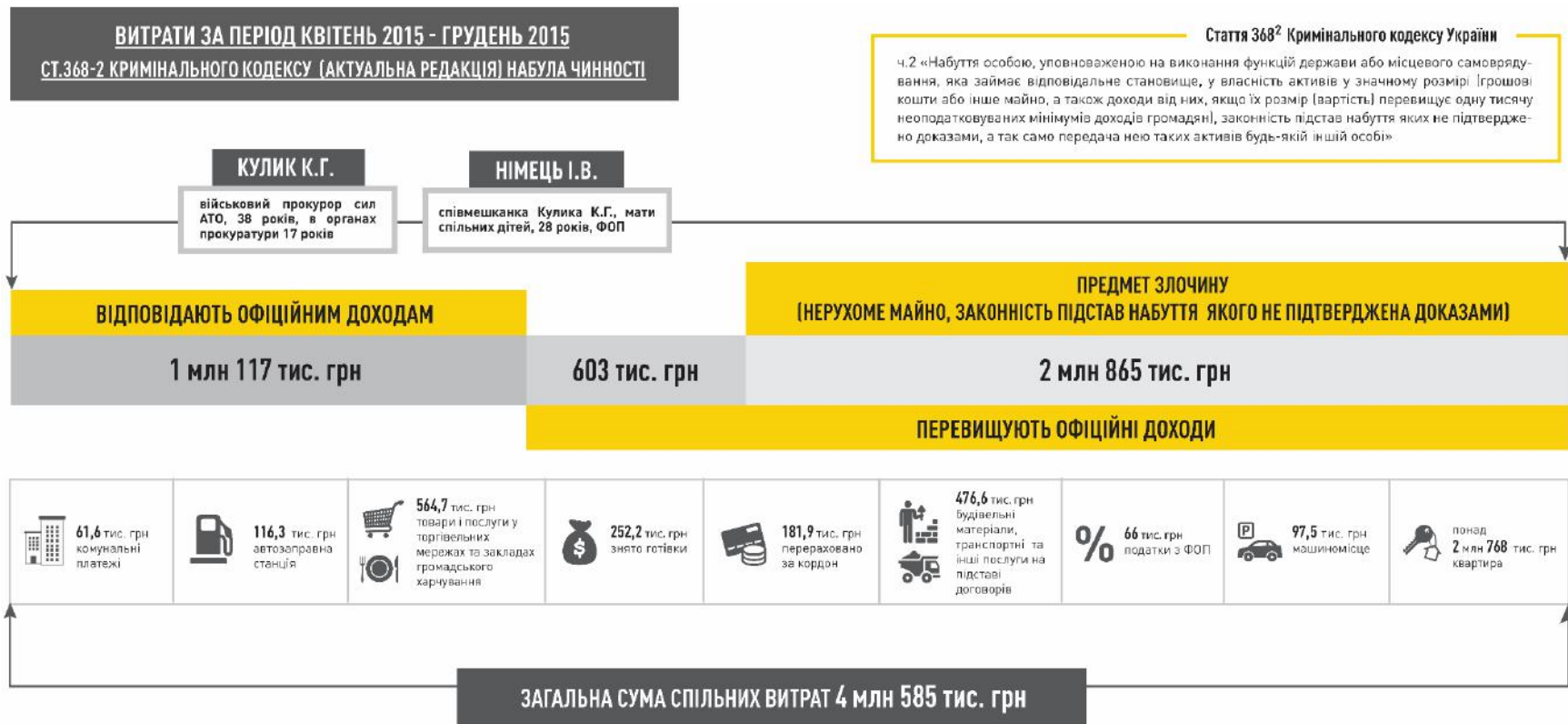
Суть корупційної схеми: У березні 2015 року ПАТ "ДПЗКУ" передплатила ПАТ «Рокитнянський комбінат хлібопродуктів» та ПАТ «Васильківхлібопродукт» (які є спорідненими структурами) близько 70 млн грн за постачання кукурудзи 3-го класу. Передплачений товар ДПЗКУ так і не отримала. Як з'ясували детективи НАБУ, постачання зернових від початку не планувалося.

Дії НАБУ: Детективи НАБУ почали розслідування у грудні 2015 року. Вже за сім місяців - у липні 2016 року - затримані экс-керівник ПАТ "ДПЗКУ" та голова правління ПАТ «Рокитнянський комбінат хлібопродуктів», їм повідомлено про підозру. Наприкінці грудня 2016 року статус підозрюваного отримав керівник ПАТ «Васильківхлібопродукт».

РЕЗУЛЬТАТИ:

- Досудове розслідування першого епізоду щодо "поставки" зернових на суму 49,893 млн грн від ПАТ «Рокитнянський комбінат хлібопродуктів» завершено. Обвинувальний акт скеровано до суду у грудні 2016 року.
- Наприкінці січня досудове розслідування завершено й щодо аналогічного епізоду з ПАТ «Васильківхлібопродукт» на суму 38,5 млн грн. Обвинувальний акт скеровано до суду.
- Після затримання підозрюваних упродовж 2016 року ПАТ «Рокитнянський комбінат хлібопродуктів» та ПАТ «Васильківхлібопродукт» добровільно відшкодувало збитки, завдані через корупційну схему, у повному обсязі, а саме - 69 млн 860 тис гривень.

"НЕЗАКОННЕ ЗБАГАЧЕННЯ" ВІЙСЬКОВОГО ПРОКУРОРА СИЛ АТО К.КУЛИКА

25 грудня 2016 року на підставі звернення народного депутата В.Купрія та численних публікацій матеріалів журналістських розслідувань Головним підрозділом детективів НАБУ було розпочато досудове розслідування за фактом незаконного збагачення військового прокурора сил АТО К.Г.Кулика. В подальшому до ЄРДР було внесено відомості щодо можливого одержання ним неправомірної вигоди (ч.3 ст.368 КК України).

СХЕМА З РОЗТРАТИ КОШТІВ ПІД ЧАС ЗАКУПІВЛІ ГАЗУ ДЛЯ "ОДЕСЬКОГО ПРИПОРТОВОГО ЗАВОДУ"

С.Перелому та М.Щурикова було затримано в рамках розслідування епізодів кримінальних проваджень за фактом розтрати коштів державного підприємства ВАТ «Одеський припортовий завод» у період із травня по грудень 2015 року. За версією слідства, підозрювані організували схему з виведення коштів шляхом закупівлі за завищеними цінами природного газу для потреб заводу, чим завдали державі збитків на понад 205 мільйонів гривень.

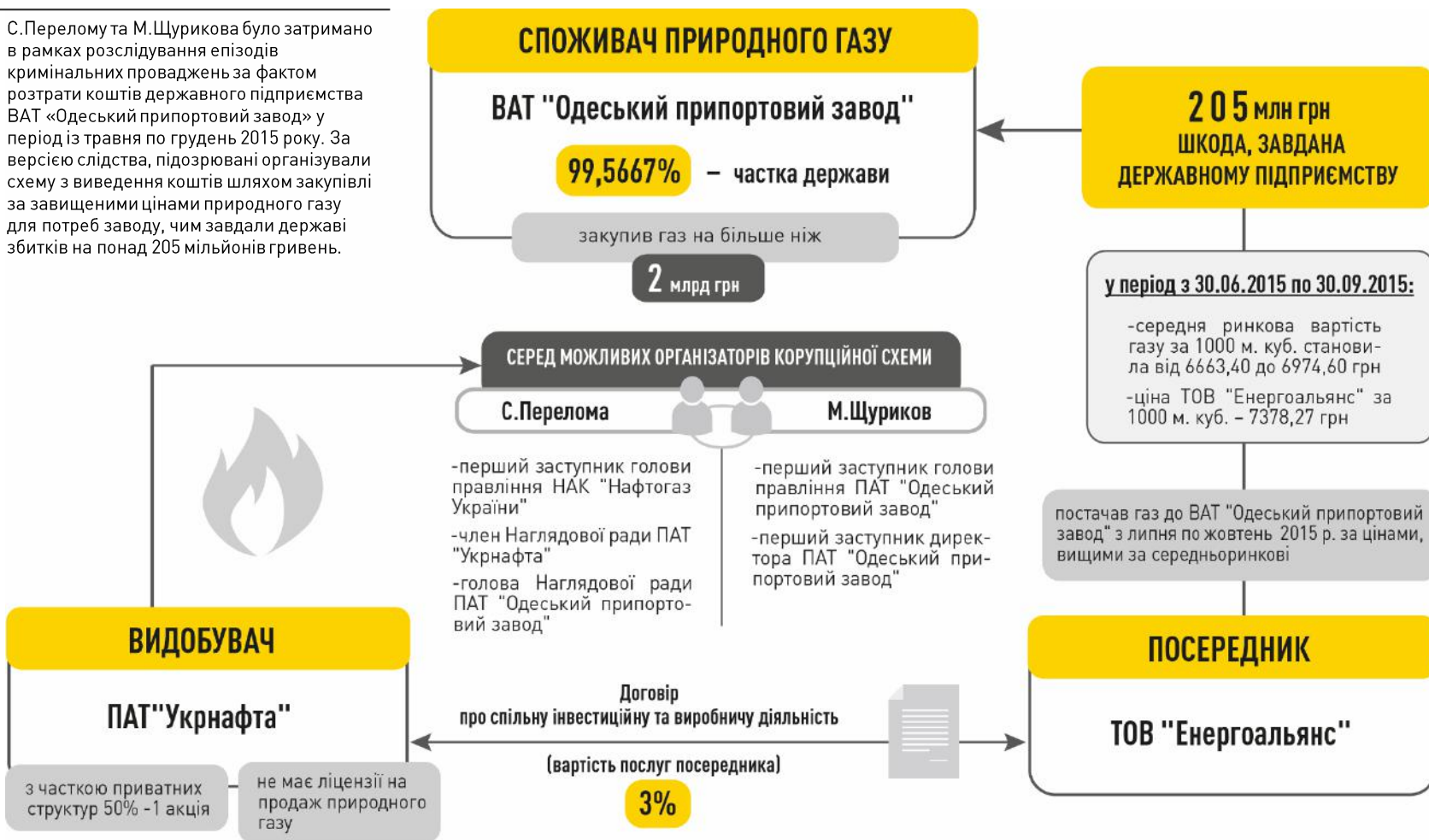
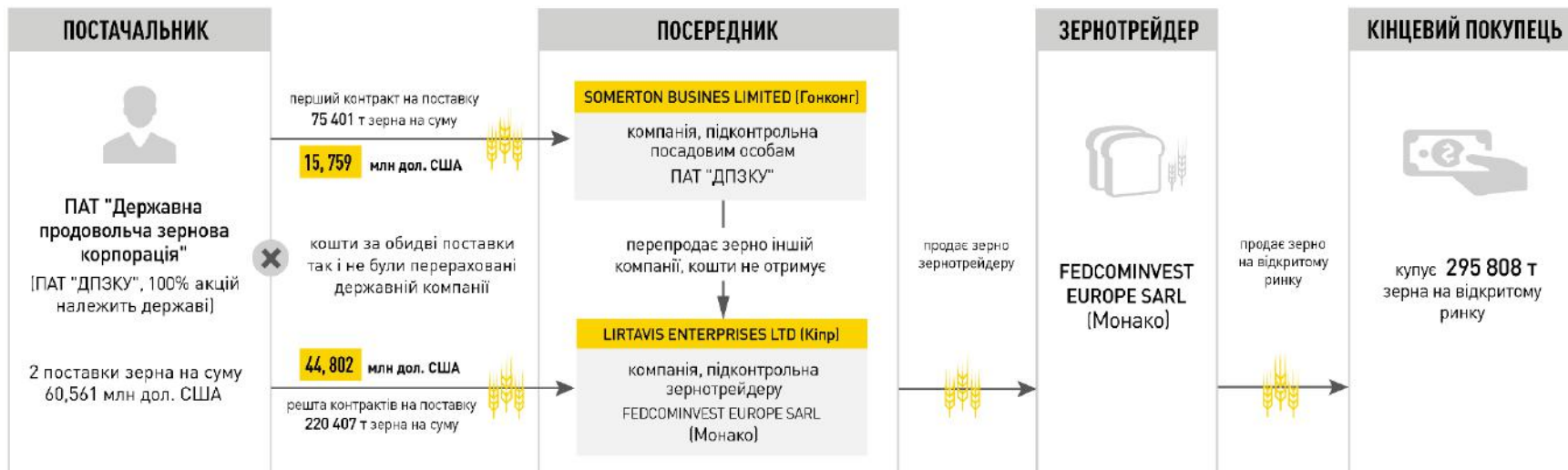

СХЕМА ЗАВОЛОДІННЯ ДЕРЖАВНИМИ КОШТАМИ СЛУЖБОВИМИ ОСОБАМИ АВІАКОМПАНІЇ "МІЖНАРОДНІ АВІАЛІНІЇ УКРАЇНИ" (МАУ)

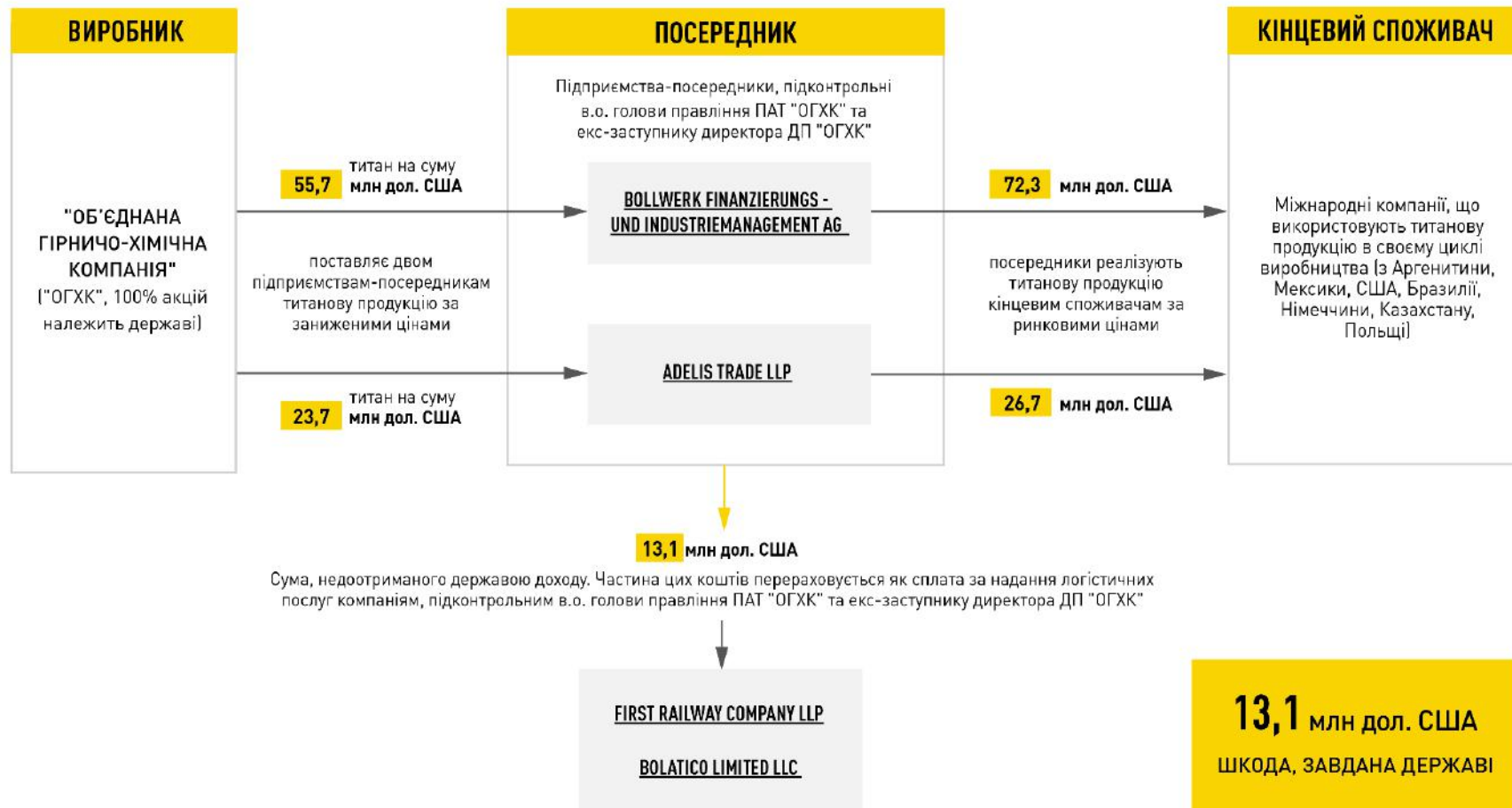
Розслідування розпочато наприкінці 2015 року. 10.11.2016 на погодження САП направлено підозри трьом посадовим особам. Однак керівник САП їх не погодив. Слідство триває.

СХЕМА ЗАВДАННЯ ШКОДИ ПАТ "ДЕРЖАВНА ПРОДОВОЛЬЧА ЗЕРНОВА КОРПОРАЦІЯ"

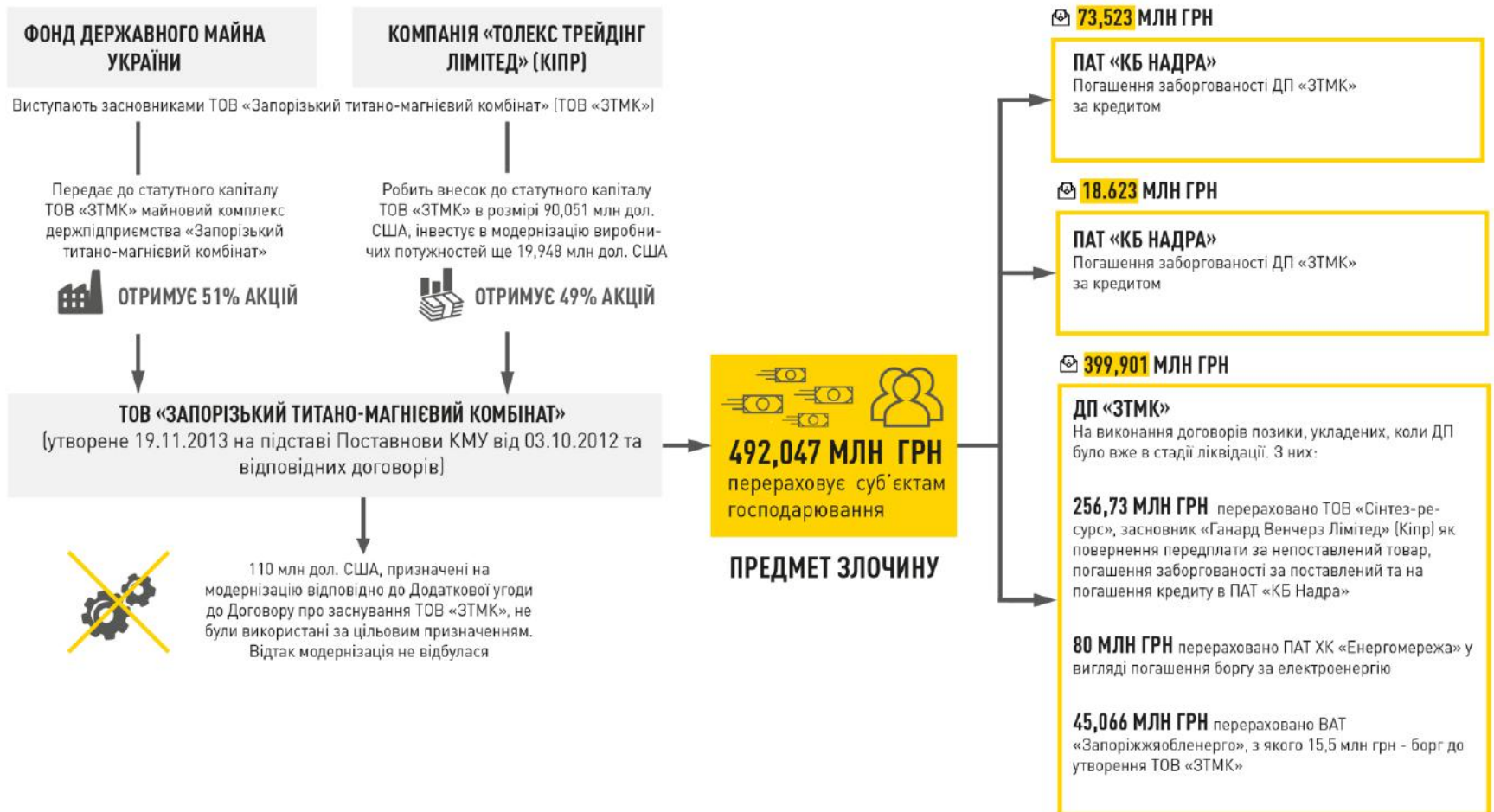
Досудове розслідування розпочато в липні 2016 року, викрито схему, відповідно до якої зерно продавалось за заниженими цінами міжнародним зернотрейдерам через низку приватних компаній-посередників, що завдало ДПЗКУ збитків на суму понад 60 млн доларів США. В січні 2017 року 4 підозрюваних затримано, слідство триває.

СХЕМА ЗАВДАННЯ ЗБИТКІВ ПАТ "ОБ'ЄДНАНА ГІРНИЧО-ХІМІЧНА КОМПАНІЯ"

Розслідування розпочато у липні 2016 року. 25.11.2017 затримано 3-х посадовців ПАТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» за підозрою в участі у корупційній схемі. Як результат ДП ОГХК зазнало збитків на понад 300 млн грн. Слідство триває.

СХЕМА РОЗТРАТИ КОШТІВ ТОВ "ЗАПОРІЗЬКИЙ ТИТАНО-МАГНІЄВИЙ КОМБІНАТ"

Розслідування розпочато у червні 2016 року. 26.12.2016 завершилося розслідування провадження стосовно директора ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» (ЗТМК) за підозрою у розтраті майна підприємства шляхом зловживання службовим становищем. Призначено склад суду. Досудове слідство за іншими епізодами триває.

Розгляд справ у судах

Детективи НАБУ показують високі показники у виявленні та розслідуванні злочинів, однак більшість корупціонерів залишаються не покараними через неефективність роботи судової системи. Так, станом на кінець січня 2017 року до суду скеровано обвинувальні акти у 50 провадженнях стосовно 69 осіб. Стосовно лише 11 осіб набрав законної сили обвинувальний вирок, з них переважна більшість вироків – заслуга не суддів, а детективів НАБУ та прокурорів САП, які домоглися від підозрюваних цінних свідчень в обмін на угоди про визнання винуватості. Наразі у стадії розгляду перебувають 23 провадження. Щодо ще 12 – судовий розгляд навіть не розпочався, хоча деякі з них скеровані до суду ще в березні 2016 року.

Детальна інформація щодо розгляду справ НАБУ у судах подана на стор. 39-44.

ВАЖЛИВО

Пояснень зволіканням із судовим розглядом є багато: самовідводи суддів, їх відпустки та хвороби, тривале формування колегії суддів (усі справи згідно Закону розглядаються колегіально). Відтак для того, щоб робота детективів НАБУ мала своїм результатом судові вирoki та повернення активів, необхідне створення Спеціалізованого антикорупційного суду, який разом з НАБУ та САП утворить повноцінну вертикаль для боротьби з топ-корупцією в Україні.

* станом на 27 січня 2017 року

Антирейтинг справ у судах

ВКЛЮЧАЄ СПРАВИ ЩОДО ЯКИХ ДОСІ НЕ ПРИЗНАЧЕНО ПІДГОТОВЧЕ ЗАСІДАННЯ ВІД 3-Х МІСЯЦІВ І ДОВШЕ

МІСЦЕ	ОБВ. АКТ СКЕРОВАНО	ПРОВАДЖЕННЯ	ОБВИНУВАЧЕНИЙ	СТАТУС	НАЗВА СУДУ
 1 МІСЦЕ	 25.04.16	 Незаконний вплив на Міністра економічного розвитку та торгівлі	 Екс-виконавчий директор НАК "Нафтогаз України"	 Станом на 27.01.2017 підготовче засідання не призначено	 Солом'янський районний суд Києва
 Судовий розгляд не розпочато впродовж 10 міс.					
 2 МІСЦЕ	01.06.16	Одержання неправомірної вигоди в сумі 6800 дол. США за відкликання апеляції у кримінальній справі	Начальник відділу прокуратури Кіровоградської обл.	Підготовче засідання призначено на 10.03.2017	Солом'янський районний суд Києва
 Судовий розгляд не розпочато впродовж 8 міс.					
 3 МІСЦЕ	30.06.16	Одержання неправомірної вигоди у розмірі 47 тис. дол. США посадовими особами Васильківської РДА Київської обл.	В.о. начальника райвідділу архітектури та містобудування та керівник відповідного КП	Станом на 27.01.2017 підготовче засідання не призначено	Васильківський міськрайонний суд Київської обл.
 Судовий розгляд не розпочато впродовж 8 міс.					
 4 МІСЦЕ	01.07.16	Розтрата та заволодіння майном НАК "Укргролізінг" на суму майже 115 млн грн	Голова правління НАК "Укргролізінг" разом із батьком-народним депутатом України	Підготовче засідання призначено на 03.03.2017	Печерський районний суд Києва
 Судовий розгляд не розпочато впродовж 7 міс.					

ВКЛЮЧАЄ СПРАВИ ЩОДО ЯКИХ ДОСІ НЕ ПРИЗНАЧЕНО ПІДГОТОВЧЕ ЗАСІДАННЯ ВІД 3-Х МІСЯЦІВ І ДОВШЕ

 МІСЦЕ	 ОБВ. АКТ СКЕРОВАНО	 ПРОВАДЖЕННЯ	 ОБВИНУВАЧЕНИЙ	 СТАТУС	 НАЗВА СУДУ
 5 МІСЦЕ	24.10.16	Незаконне збагачення Військового прокура сил АТО у сумі 2,8 млн грн <i>Судовий розгляд не розпочато впродовж 4 міс.</i>	Військовий прокурор сил АТО	Станом на 27.01.2017 підготовче засідання не призначено	Солом'янський районний суд Києва
 6 МІСЦЕ	03.10.16	Отримання неправомірної вигоди в розмірі 300 тис. євро за виділення землі у Васильківському р-ні Київської обл. <i>Судовий розгляд не розпочато впродовж 4 міс.</i>	Гвоздівський сільський голова та депутат Гвоздівської сільради	Підготовче засідання призначено на 16.02.17	Васильківський міськрайонний суд Київської обл.
 7 МІСЦЕ	11.11.16	Одержання неправомірної вигоди в розмірі 12 тис. дол. США (справа тернопільських прокурорів) <i>Судовий розгляд не розпочато впродовж 3 міс.</i>	Заст. прокурора Тернопільської обл., працівник місцевої прокуратури, заступник нач. відд. обласної ГУНП та адвокат-посередник	Підготовче засідання призначено на 02.03.2017	Хмельницький міськрайонний суд Хмельницької обл.
 8 МІСЦЕ	19.10.16	Привласнення державної землі у Броварському районі на суму понад 50 млн грн <i>Судовий розгляд не розпочато впродовж 3 міс.</i>	В.о. начальника районного управління Держгеокадастру з трьома співниками	Підготовче засідання призначено на 02.03.2017	Солом'янський районний суд Києва

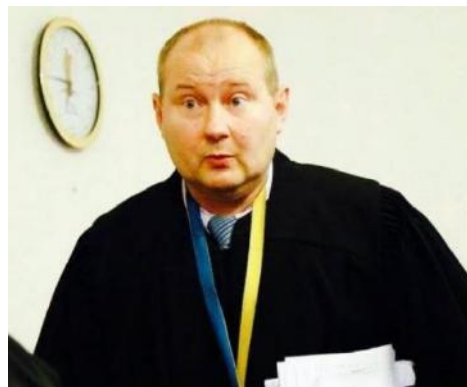
СПРАВА "СУДДІ-КОНСЕРВАТОРА"

9 серпня 2016 року було викрито суддю Дніпровського районного суду міста Києва Миколу Чауса, який вимагав 150 тис. доларів за «допомогу» у провадженні щодо обігу наркотиків.

ОДНАК...

Суддя Чаус зміг покинути територію України, оскільки на той час законодавство передбачало недоторканність суддів та народних депутатів.

Верховна Рада України проголосувала за зняття суддівського імунітету з цього судді лише 06.09.2016 після виходу з канікул.

30 вересня 2016 року набули чинності зміни до Конституції України, які обмежили імунітет суддів, однак народні депутати досі мають можливість скористатися своїм статусом задля уникнення відповідальності за корупційні злочини. Саме тому НАБУ вимагає внесення змін до чинного законодавства України та впровадження механізму обмеження недоторканності депутатів Верховної Ради України. З цими та іншими законодавчими ініціативами Бюро ви можете ознайомитись на стор. 54-55.

Українська корупція у світі

"МІСЦЕ ПРОПИСКИ" АКТИВІВ ДЕЯКИХ ІЗ УЧАСНИКІВ НАЙГУЧНІШИХ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ

"МІСЦЕ ПРОПИСКИ" АКТИВІВ ДЕЯКИХ ІЗ УЧАСНИКІВ НАЙГУЧНІШИХ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ

ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА НІМЕЧЧИНА

(країна з високим рівнем життя)

- "Газова справа Онищенко": придбання підозрюваними елітної нерухомості

КОРОЛІВСТВО ІСПАНІЯ

(відсутні реєстри нерухомого майна, відтак і можливість пошуку в них інформації за анкетними даними особи)

- "Газова справа Онищенко": придбання підозрюваними елітної нерухомості
- Справа судді-хабарниці із Севєродонецька: придбання елітної нерухомості

ЛАТВІЙСЬКА РЕСПУБЛІКА

(спрощене відкриття банківських рахунків та здійснення банківських операцій; російськомовні працівники)

- "Газова справа Онищенко": банківські операції з коштами в рамках реалізації корупційної схеми в банку Trasta Komercbanka
- Розкрадання коштів "Об'єднаної гірничо-хімічної компанії" під час поставок титану: банківські операції при реалізації корупційної схеми
- Завдання збитків "Державній продовольчо-зерновій корпорації": банківські операції при реалізації корупційної схеми

ГРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА

(дозволене подвійне громадянство; діє державна програма репатріації етнічних греків)

- "Газова справа Онищенко": підозрюваний отримав громадянство на підставі того, що його батьки мають грецьке походження

АВСТРІЯ

(респектабельність юрисдикції; ускладнене отримання інформації про кінцевих бенефіціарів; суворе законодавство у сфері банківської таємниці)

- Розкрадання коштів "Об'єднаної гірничо-хімічної компанії" під час поставок титану: реєстрація посередників, задіяних у схемі; банківські операції
- Виведення 12 млрд грн рефінансування українських банків через коррахунки австрійського банку: банківські операції з використанням кореспондентських рахунків банку MEINL BANK AG

СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ

(респектабельність юрисдикції; податкові пільги; простота бізнес-операцій)

- Розкрадання коштів "Об'єднаної гірничо-хімічної компанії" під час поставок титану: реєстрація посередників та інших пов'язаних компаній, задіяних в корупційній схемі
- Завдання збитків "Державній продовольчо-зерновій корпорації": реєстрація підприємств-посередників, задіяних в корупційній схемі

РЕСПУБЛІКА КІПР

(низьке оподаткування; відсутність складної фінансової звітності; простота бізнес-операцій)

- "Газова справа Онищенко": реєстрація підприємств-учасників корупційної схеми
- Завдання збитків "Державній продовольчо-зерновій корпорації": реєстрація підприємств-посередників, задіяних у корупційній схемі

ШВЕЙЦАРСЬКА КОНФЕДЕРАЦІЯ

(закритість банківської системи)

- Незаконне збагачення одного з народних депутатів України: відкриття рахунків у банках

ГОНКОНГ

(низьке оподаткування; відсутність складної фінансової звітності; простота бізнес-операцій)

- Завдання збитків "Державній продовольчо-зерновій корпорації": реєстрація підприємств-посередників, задіяних в корупційній схемі

БРИТАНСЬКІ ВІРГІНСЬКІ ОСТРОВИ

(низьке оподаткування; відсутність складної фінансової звітності; простота бізнес-операцій; ускладнене отримання інформації про кінцевих бенефіціарів)

- Завдання збитків "Державній продовольчо-зерновій корпорації": реєстрація підприємств-посередників, задіяних в корупційній схемі

ЛИТОВСЬКА РЕСПУБЛІКА

(спрощене відкриття банківських рахунків та здійснення банківських операцій; російськомовні працівники)

- Завдання збитків "Державній продовольчо-зерновій корпорації": банківські операції при реалізації корупційної схеми

РЕСПУБЛІКА ЧОРНОГОРІЯ

(наближеність до ЄС; географічне місцезнаходження)

- Завдання збитків "Державній продовольчо-зерновій корпорації": придбання підозрюваними елітної нерухомості

Міжнародне правове співробітництво

58

запитів до держав світу

42

найбільше запитів до Австрії, Великобританії, Латвії, Швейцарії, Кіпру

5

клопотань про міжнародну правову допомогу отримано з боку іноземних правоохоронних органів

39

запитів про міжнародну правову допомогу виконано іноземними партнерами повністю

3

клопотання іноземних правоохоронних органів виконано

* за серпень 2016 – лютий 2017 року

НАБУ І ВИ

**ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ В НАБУ, ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ,
НЕОБХІДНІ ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ ТА ШЛЯХИ ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ**

Як долучитися до роботи НАБУ

Кожен може зробити свій внесок у боротьбу з корупцією, зокрема:

- подати документи на конкурс щодо працевлаштування у Бюро;
- повідомити про корупційне правопорушення з боку осіб, які підслідні НАБУ (стор. 12-13);
- стати членом Ради громадського контролю при НАБУ (стор. 50);
- підтримати законодавчі ініціативи, які необхідні НАБУ для ефективної протидії корупції.

Як стати працівником НАБУ:

- Призначення на посади в Національному антикорупційному бюро здійснюється виключно за результатами відкритого конкурсу.

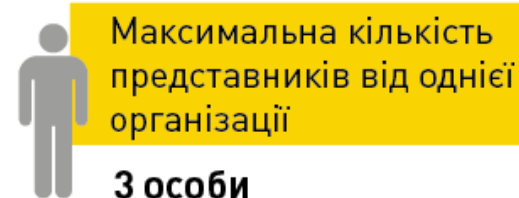
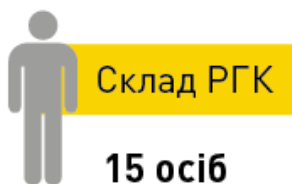
Відкритий конкурс –

це конкурс, в якому можуть взяти участь усі охочі, якщо вони відповідають кваліфікаційним вимогам щодо вакантної посади.

- На офіційному сайті НАБУ nabu.gov.ua оприлюднюється оголошення про проведення конкурсу на зайняття вакантної посади.
- Для участі в конкурсі потрібно протягом 10 календарних днів з дня розміщення оголошення надіслати пакет документів (перелік вказано на сайті) на адресу НАБУ: 03035, м. Київ, вул. Василя Сурикова, 3.

Рада громадського контролю при НАБУ

Ви можете увійти до складу Ради громадського контролю при НАБУ, якщо ви є членом громадської організації, діяльність якої пов'язана з протидією корупції.

ФУНКЦІЇ РГК:

- заслуховує інформацію про діяльність, виконання планів і завдань НАБУ, розглядає звіти та затверджує свій висновок щодо них;
- делегує 2-х представників до Дисциплінарної комісії НАБУ, а також по 3 представники до складу конкурсних комісій на зайняття вакантних посад;
- сприяє громадському обговоренню проектів законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів щодо діяльності НАБУ;
- обговорює з журналістами та громадськістю питання забезпечення відкритості та прозорості діяльності НАБУ, запобігання спробам дискредитації НАБУ та його працівників;
- висловлює свою позицію щодо фактів порушень законів, прав і свобод людини та громадянина працівниками НАБУ.

* Детальніше ознайомитися із повноваженням РГК та її складом можна на сайті НАБУ nabu.gov.ua в розділі «Рада громадського контролю».

Як повідомити НАБУ про корупційне правопорушення

Для того, щоб повідомити про корупційне правопорушення:

- переконайтесь, що розслідування справи не велося раніше;
- упевніться, що в повідомленні є конкретна інформація про:
 - час злочину;
 - місце злочину;
 - короткий опис злочину;
 - заподіяну шкоду державі;
 - осіб, причетних до злочину, які є підслідними НАБУ (див. стор. 12-13);
 - інші обставини злочину.
- Після цього ви можете подати повідомлення щодо корупційного правопорушення до НАБУ, використовуючи відповідні засоби комунікації, що наведені нижче.

Як повідомити НАБУ про корупційне правопорушення:

Зателефонувати на безкоштовну телефонну лінію НАБУ 0-800-503-200, яка працює в будні дні з 9:00 до 18:00.

Надіслати заяву до Національного антикорупційного бюро України (або його територіальних управлінь), в якій викласти факти корупційного правопорушення, за адресами:

- Центральне управління - 03035, м. Київ, вул. Василя Сурикова, 3
- Львівське територіальне управління – 79000, м. Львів, вул. Коперника, 4 (Одеське та Харківське теруправління НАБУ наразі створюються. Після початку їх роботи ви зможете повідомляти їх про корупційні злочини).

Прийти з відповідними документами до громадської приймальні НАБУ, яка знаходиться в місті Києві на вул. В.Сурикова, 3; місті Львові на вул. Коперника, 4.

Надіслати звернення, використавши електронну форму на офіційному сайті НАБУ в розділі «Зворотний зв'язок».

Підтримайте разом з НАБУ законодавчі зміни щодо протидії корупції

НАБУ завжди діє виключно в рамках чинного законодавства. Однак воно не є досконалим. Саме тому Бюро виступає з певними законодавчими ініціативами, перелік яких наведено далі.

Законодавчі зміни, яких потребує НАБУ

Проблема:

При обранні запобіжного заходу підозрюваному у вчиненні корупційного злочину, передбачається **обов'язкове обрання застави** в якості альтернативи триманню під вартою. Це створює ризик того, що підозрюваний після внесення застави може переховуватись від слідства.

Рішення:

Внести зміни до КПК, які б надавали судді можливість обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою без альтернативи внесення застави.

Проблема:

На законодавчому рівні в Україні не впроваджений **механізм угоди зі слідством** при розслідуванні корупційних злочинів. Проблема у тому, що притягнення особи до відповідальності не завжди дозволяє повернути вкрадені у держави кошти. Крім того, відсутні механізми мотивації до викриття корупційних схем з боку дрібних чиновників, які виявилися втягнутими у корупційні дії високопосадовців.

Рішення:

Передбачити в законодавстві можливість пом'якшення покарання або звільнення від відбування покарання з випробуванням, зняття судимості особам, які вчинили корупційні правопорушення та відшкодували збитки та шкоду, завдані державі. Також на зразок практик, що діють в інших розвинених державах, передбачається можливість заохочення особи до співпраці з правоохоронними органами.

Проблема:

НАБУ не має повноважень для **автономного прослуховування** каналів зв'язку. Згідно з законом, повноваження щодо зняття інформації з комунікаційних мереж мають лише Національна поліція та органи безпеки. Наразі НАБУ здійснює прослуховування за допомогою ресурсів Служби безпеки України, що суттєво обмежує оперативність роботи.

Рішення:

Включення НАБУ до переліку органів, уповноважених на здійснення самостійного прослуховування шляхом внесення відповідних змін до ст. 263 КПК України. Внесення змін до Закону України "Про радіочастотний ресурс України" в частині включення НАБУ до переліку спеціальних користувачів радіочастотного ресурсу України.

Проблема:

НАБУ націлено на подолання корупції у вищих ешелонах влади. В той же час законодавство передбачає **недоторканність народних депутатів**, що створює серйозні перешкоди у проведенні щодо них слідчих дій.

Рішення:

Запровадити на законодавчому рівні механізми обмеження недоторканності депутатів Верховної Ради України.

Проблема:

Наразі підслідні НАБУ особи мають доступ до судових рішень у кримінальних провадженнях на стадії досудового розслідування у зв'язку з їхньою публікацією в Єдиному реєстрі судових рішень. Так, наприклад, санкція на обшук має термін дії місяць і може бути використана детективом у будь-який слушний момент, саме тому оприлюднення рішення суду щодо дозволу на обшук або інших негласних слідчих дій може зашкодити розслідуванню.

Рішення:

Підтримати законопроект, що обмежує доступ до даних стосовно судових рішень на стадії досудового розслідування кримінальних проваджень. Таким чином, відомості про такі та аналогічні судові рішення будуть обов'язково опубліковані, але лише після передачі матеріалів справи до суду.

Проблема:

Можливості детективів розпочинати оперативно-розшукові справи обмежені процесуальним законодавством. Наприклад, детективи не можуть розпочинати слідчі дії за умови відсутності інформації про факт скоєння злочину (якщо є лише "сигнал" про наміри тієї чи іншої особи такий злочин скоїти). У такому разі єдина можливість перевірити інформацію – розпочати оперативно-розшукову справу з метою перевірки даних та, в разі підтвердження, подальшого внесення відомостей до ЄРДР. Однак підстави для заведення такої справи у НАБУ обмежені.

Рішення:

Внесення відповідних змін до Законів України "Про оперативно-розшукову діяльність", "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" в частині надання прав і повноважень Національному бюро у здійсненні оперативно-розшукової діяльності, наданих іншим правоохоронним органам (Національній поліції України, Службі безпеки України).

Проблема:

НАБУ не має повноважень вступати третьою стороною в спори інших осіб або оскаржувати їх, навіть якщо рішення за цими спорами впливають на результати розслідування кримінального провадження, яке здійснює НАБУ. Наприклад, у межах господарського спору між двома суб'єктами можуть бути виведені активи, які є предметом розслідування. Це ускладнює покарання винних, усунення корупційних схем і повернення активів державі.

Рішення:

Внесення змін до Закону України "Про Національне антикорупційне бюро України", Кодексу адміністративного судочинства України, Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України в частині визначення процесуальних прав та обов'язків НАБУ при розгляді справ у судах загальної юрисдикції, а саме: участі в справах інших осіб, оскарження незаконних судових рішень, які стосуються обставин кримінального провадження, а також питань витребування майна здобутого злочинним шляхом.

Як можна допомогти НАБУ:

Будьте юридично грамотними, знайте свої права та обов'язки, повноваження державних органів.

Підтримуйте законодавчі ініціативи, які потрібні НАБУ для ефективної роботи.

Не беріть та не давайте хабарів, не беріть участі у корупційній діяльності.

Невідкладно повідомляйте правоохоронні органи про корупцію з боку інших осіб.

Звернутися до НАБУ за інформацією

- Ви можете ознайомитися з порядком доступу та подання запитів про публічну інформацію на сайті НАБУ nabu.gov.ua в розділі «Порядок доступу до публічної інформації».
- Якщо ви журналіст і вас цікавить питання щодо роботи НАБУ, ви можете звернутися до прес-служби Бюро:

телефон: +38 067 148-56-36

e-mail: press@nabu.gov.ua,
press.nabu@gmail.com

Слідкуйте за діяльністю НАБУ

Для того, щоб бути в курсі останніх подій, пов'язаних з роботою Бюро, слідкуйте за нами:

- nabu.gov.ua
- [NABUofficial](https://www.youtube.com/NABUofficial)
- [nab_ukr](https://twitter.com/nab_ukr)
- [nabu.gov.ua](https://www.facebook.com/nabu.gov.ua)

Також ви можете зв'язатися з Відкритим Офісом НАБУ – структурним підрозділом, що здійснює організацію та проведення освітніх, дискусійних, інформаційних кампаній та заходів, а також комунікує з українськими та міжнародними організаціями, донорами та партнерами.

e-mail: openoffice.nabu@gmail.com

 [Відкритий офіс НАБУ](https://www.facebook.com/VidkrytyyOfisNABU)

Долучайтесь до дискусій на сторінках молодіжного порталу «Студенти проти корупції»:

 [Студенти проти корупції](https://www.facebook.com/StudentsAgainstCorruption)

ЧаПи (часті питання)

Тут надано відповіді щодо питань, які громадяни найчастіше задають про НАБУ. Більш детальну інформацію можна знайти на офіційному сайті Бюро у розділі «Зворотній зв'язок» – «Запитання-Відповіді».

Чи можу я працювати в НАБУ,
якщо у мене немає юридичної
освіти?

Так, звичайно. Існують посади, кваліфікаційні вимоги до яких не передбачають наявності у кандидата юридичної освіти задля працевлаштування в НАБУ. Детальний перелік актуальних вакансій, а також вимоги до кандидатів ви можете побачити на сайті НАБУ nabu.gov.ua в розділі «Робота в НАБУ».

Я надіслав звернення
(заяву, скаргу, клопотання,
пропозицію) до Національного
антикорупційного бюро України.
У який строк я маю отримати
відповідь?

Відповідно до Закону України №393/96-ВР «Про звернення громадян» від 02.10.1996, звернення підлягають обов'язковому прийняттю та розгляду і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження.

Чи обов'язково вказувати своє ім'я, прізвище та адресу, якщо я хочу повідомити про корупційне правопорушення вищою посадовою особою?

Якщо я надав власні контакти до Національного антикорупційного бюро України, чи будуть вони розголошуватись третім особам, що може вплинути на мою особисту безпеку та членів моєї родини?

Якщо я маю важливу конфіденційну інформацію про корупційне правопорушення, чи можу я розраховувати на мій особистий захист та захист членів моєї родини?

Ні, не обов'язково. Згідно зі статтею 19 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», анонімні заяви та повідомлення про кримінальні правопорушення розглядаються НАБУ за умови, якщо відповідна інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані та може бути перевірена.

Ні, ваші персональні дані розголошуватись не будуть. Заява про корупційне правопорушення та персональні дані особи, яка надала таку заяву, зберігаються у конфіденційності. Однак у випадку порушення кримінального провадження за вашою заявою, ознайомитись з її змістом зможе інша сторона кримінального провадження. Ваші персональні дані також будуть доступні співробітникам НАБУ, які працюють з вашим зверненням.

Так, звичайно. Здійснення заходів щодо вашої безпеки покладається за підслідністю на Службу безпеки України, органи внутрішніх справ або на Національне антикорупційне бюро України, в складі якого з цією метою створено спеціальний підрозділ.

Якщо я маю інформацію про корупційне правопорушення, скоєне особою, яка не є вищою посадовою особою, чи буде НАБУ займатись досудовим розслідуванням такої справи?

Скільки часу займає досудове розслідування?

Що таке інститут викривачів?

Так, за умови, якщо розмір предмета злочину або завданої ним шкоди перевищує в більше ніж 500 разів розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на час вчинення злочину (якщо злочин вчинено службовою особою державного органу, правоохоронного органу, військового формування, органу місцевого самоврядування, суб'єкта господарювання, у статутному капіталі якого частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків).

Це залежить від складності кожного окремого корупційного правопорушення. Згідно зі статтею 28 Кримінального процесуального кодексу України, під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті в розумні строки. Розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень.

Викривач – це особа, яка надає допомогу в запобіганні та протидії корупції, перебуває під захистом держави. Особа, яка порушила закон, може заключити угоду зі слідством, згідно з якою вона надає інформацію стосовно корупційного правопорушення, натомість обвинувачення не наполягає на максимальних строках покарання.

A person in a dark jacket and cap stands on a dirt path in a forest with vibrant autumn foliage. Dramatic light rays stream down from above, illuminating the scene. The path leads into the distance, flanked by trees with yellow and orange leaves.

Прийди в НАБУ –

допоможи звільнити країну від темряви корупції

**Програма розвитку
ООН в Україні**
Кловський узвіз, 1
Київ, 01021, Україна
Тел.: +38 (044) 253-93-63
Факс: +38 (044) 253-26-07
www.ua.undp.org

Надруковано за сприяння
Програми розвитку ООН в Україні